

ÅRSMELDING 2013

FOR KONTROLLUTVALET I

SAMNANGER KOMMUNE

1 **Føremål og oppgaver for kontrollutvalet**

I reglement for kontrollutvalet, som vart vedteke i kommunestyret 25.09.13, saman med reglement for dei andre politiske utvala i kommunen, står det om føremål og oppgaver:

«Hovudføremålet til kontrollutvalet er å medverka til at det er ålmenn tillit til at kommunen sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. Kontrollutvalet kan i prinsippet ta opp alle tilhøve ved kommunen si verksemd, så lenge det kan definerast som kontroll og tilsyn. Kontrollutvalet kan hos kommuneadministrasjonen, utan hinder av teieplikt, krevja alle opplysningar, utgreiingar eller alle dokument og gjera undersøkingar som det finn naudsynt for å gjennomføra oppgåvene.»

Kontrollutvalet har som oppgave å føre tilsyn med den kommunale forvaltninga, på kommunestyret sine vegne. Kontrollutvalet skal og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Oppgåvene til utvalet omfattar alt innanfor tilsyn og kontroll, både rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. I «Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar» finn ein kva som er oppgåvene til kontrollutvalet.

2 **Samansetjing av kontrollutvalet**

Kontrollutvalet er slik samansett for valperioden 2011 – 2015:

Medlemmer:

Jens Harald Abotnes – leiar (Krf)

Hans Solberg – nestleiar (Sp)

Elin Dyrseth Liøen (Ap)

Lena Tveit (Bygdelista)

Svein Verner Røseth (Frp)

Vararepresentant:

Brynjulv Hernes (Krf)

Torill Abotnes Moss (Krf)

Anne Tandstad (Sp)

Arne Jørgensen (Sp)

Nils Gåsdal (Ap)

Arne E. Holmefjord (Bygdelista)

Rita M. Taule (Bygdelista)

Morten Røen (Frp)

Arne Normann Tverlid (Frp)

Marion Langhelle Pedersen (Frp)

I følge lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet vera medlem av kommunestyret. Samnanger kommune har vedteke at det skal vera to representantar frå kommunestyret som går inn i kontrollutvalet. Jens Harald Abotnes og Svein Verner Røseth er kommunestyrerepresentantar.

3 **Om verksemda til kontrollutvalet i 2013**

- Kontrollutvalet hadde 5 ordinære møter og handsama 37 saker i 2013.
- Kontrollutvalet har opne møter.
- Ordførar har møterett i kontrollutvalet og har møtt på nokre møter.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt når dei har vorte innkalla.
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

4 Sekretariatsordninga

I kommunelova § 77 pk.10 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggest til kommunen sin administrasjon.

Forskrift om kontrollutval § 20 seier at kommunestyret skal sørgja for at kontrollutvalet har sekretariatsteneste som tilfredstiller utvalet sitt behov. Sekretariatet skal til ei kvar tid yte kontrollutvalet den bistand som kontrollutvalet har trong for.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Samnanger kommune. Kari Nygard har vore sekretær på tre møter. Roald Breistein har vore sekretær på to av møta i 2013.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er også sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Austevoll, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Voss, Fusa, Øygarden, Sund, Os og Fitjar. Sekretariatet er og sekretariat for Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

5 Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass, først og fremst for kontrollutvala, men også for deira sekretariat. Kontrollutvalet i Samnanger kommune er medlem i FKT.

Det vert skipa til årleg fagkonferanse, og i 2013 vart den arrangert på Gardermoen. På heimesida til FKT vert det mellom anna samla aktuell informasjon og døme på rapportar etter arbeid med selskapskontroll frå kommunane, og link til register av forvaltningsrevisjonsrapportar.

6 Revisjonstenesta

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Samnanger kommune. Avtalen gjeld frå 01.07.2010 og gjeld fram til 30.06.2014. Det blei i 2013 gjort vedtak om å nytta opsjon, og dermed forlenga revisjonsavtalen med to år.

Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid. På grunnlag av revisor sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar i 2013. Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte Bjarne Ryland, som i tråd med regleverket har lagt eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Samnanger kommune, fram for kontrollutvalet. Unni Renate Moe hjå Deloitte har vore utøvande rekneskapsrevisor, og er den som har møtt i slike saker i kontrollutvalet.

7 **Opplæring**
Ingen frå kontrollutvalet i Samnanger kommune har delteke på kurs eller opplæring i kontroll- og tilsynsarbeid i 2013. Etter oppmoding frå kontrollutvalet heldt Deloitte kurs / orientering om forvaltningsrevisjonsarbeid til kommunestyret i deira møte 06.11.13.

8 **Kontrollutvalet på Samnanger kommune si heimeside og bruk av lese Brett på møter.**
Arbeid med å få på plass informasjon om kontrollutvalet på heimesida er nå kome på plass på ein god måte, og innkallingar og møteprotokollar frå møta er lett tilgjengeleg på heimesida.

Kommunestyret, alle hovudutval, og også kontrollutvalet har teke i bruk lese Brett. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det lagt godt til rette både med opplæring og tilrettelegging på heimesida frå kommunen si side.

9 **Arbeid med forvaltningsrevisjon.**
Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 – 2016

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

På bakgrunn av dette vart det i 2012 utarbeida og vedteke plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 – 2016. Planen vart handsama og godkjent i kommunestyret 20.06.12.

10 **Gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2013**

Kontrollutvalet planla sitt arbeid ut frå planen som var vedteke og vedtok å gjennomføra første prosjekt. Det vart tinga forvaltningsrevisjon innan «Kommuneadministrasjonen, med særleg fokus på internkontroll» i siste møte i 2012.

Føremålet med prosjektet skulle vera å undersøke organiseringa av den administrative organiseringa i Samnanger kommune, med eit særskilt fokus på korleis krav til internkontroll blir følgt opp. Prosjektplan for arbeidet vart lagt fram og godkjent av kontrollutvalet.

Prosjektet vart så vidt starta opp og Deloitte innhenta dokumentasjon og grunnlagsmateriale. Men så kom sak om barnevernsteneste opp og kontrollutvalet valgte å setja prosjektet på vent.

Til kontrollutvalet sitt møte 07.02.13 kom det henvending til utvalet om «Varsling av kritikkverdige forhold i barnevernstenesta og sosialtenesta i Samnanger kommune». Etter drøfting av henvendinga gjorde kontrollutvalet m.a. vedtak om å avvente kommunestyre si handsaming av saka. Det var då kalla inn til ekstraordinært kommunestyremøte 12.02.13.

Då kommunestyret valgte å ta saka vidare i regi av kommunestyret, fann kontrollutvalet at det ikkje var råd å arbeida vidare med forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Kommuneadministrasjonen, med særleg fokus på internkontroll». Grunngevinga for avgjerda var både ut frå omsyn til kapasiteten i administrasjonen og faren for at forvaltningsrevisjonsprosjektet skulle «tråkka inn i» det prosjektet som ein såg var i ferd med å bli bestilt av kommunestyret.

Kontrollutvalet har såleis ikkje gjennomført sine plikter når det gjeld arbeid med forvaltningsrevisjon i 2013. Dette er av dei lovpålagde oppgåvene til kontrollutvalet, men utvalet såg på at i den ekstraordinære situasjonen som har vore i Samnanger kommune i 2013, kunne ikkje arbeid med det aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomførast. Utgiftene til kontroll og revisjon gjekk såleis ned i 2013 på grunn av denne situasjonen.

11 *Oppfølging av tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar.*

Det har tidlegare vore gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt vedr. «Administrative rutinar for iverksetting av politiske vedtak og for rapportering til politiske utval». Kontrollutvalet har følgd opp rapport etter prosjektet med å be om orientering om korleis vedtaksoppfølging i Acos Websak vert nytta i sakshandsaminga. Utvalet blei informert om dette i møte 07.02.13. Kontrollutvalet uttalte etter orienteringa at ein er nøgd med tilbakemeldinga om kva som er gjort. Utvalet har likevel eit ønske om å få ei orientering om innføring og bruk av det nye styrings- og rapporteringssystemet, når det har gått ei tid. Dette vil bli følgd opp vidare.

12 *Arbeid med selskapskontroll*

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.”

Kontrollutvalet har utarbeida plan for selskapskontroll i 2012, og planen vart vedteke i kommunestyret 20.06.12.

Av dei prosjekt som var prioritert i planen var selskapskontroll av «Business Region Bergen AS» (BRB). Det kom invitasjon frå kontrollutvalet i Hordaland Fylkeskommune om å delta i felles regional selskapskontroll av BRB. Kontrollutvalet vedtok å delta i den delen som gjeld forvaltningsrevisjon av selskapet. Det var i alt seks medlemskommunar som deltok i selskapskontrollen av BRB. Selskapskontrollen var gjennomført i løpet av 2013 og rapport vart lagt fram. Kontrollutvalet handsama rapporten i sitt møte 05.12.13 og kommunestyret vedtok innstillinga frå utvalet i møte 18.12.13. Kontrollutvalet vil halda seg orientert om arbeidet i BRB med å følgja opp tilrådingane som er gjort.

13 *Arbeid med rekneskapsrevisjon. Den økonomiske situasjonen i Samnanger kommune.*

Kontrollutvalet sin uttale om Samnanger kommune sin årsrekneskap for 2012 hadde bl.a. med desse opplysningane:

- driftsrekneskapen viser kr 132.941.831 til fordeling drift
- det var eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 2.931.885.
- positivt netto driftsresultat var på kr 6.948.286.
- Netto driftsresultat omrekna i netto resultatgrad vart 3,64 % , sett opp mot sum driftsinntekter

Rådmannen skreiv m.a. slik i si årsmelding:

”Også for 2012 kan me leggja fram ein rekneskap med eit positivt resultat. Einingane har vist god budsjett disiplin. Sjølv om mange opplever budsjettet som stramt, har dei klart å halda seg godt innan rammene sine. Det er og fleire område som av ulike grunnar løyver midlar. M.a. gjennom innkjøp av nytt styrings- og rapporteringsverktøy – betre styring – vil me fortsette å halde fokus på god budsjettstyring.

Det er i 2012 gjennomført ein del brukarundersøkingar. Dei er presenterte av einingsleiarane i sine meldingar. Samnanger får gjennomgåande gode tilbakemeldingar på tenestene. Andre

undersøkingar / målingar av presentasjonar m.m. viser også at det vert arbeidd godt i organisasjonen.”

Kontrollutvalet meiner at rekneskap og årsmelding for kommunen er lagt fram på ein god måte.

14 Skatteoppkrevjarfunksjonen.

Kontrollutvalet har og hatt kommunen sitt skatterekneskap, årsmeldinga frå skatteoppkrevjar og kontrollrapport frå Skatteetaten for 2012 til handsaming.

Kontrollrapporten frå Skatteetaten konkluderer med at skatteoppkrevjarfunksjonen i Samnanger kommune totalt sett for 2012, i det alt vesentlige vert utført på ein tilfredsstillande måte, og i samsvar med gjeldande regelverk. Unnataket er manglande arbeidsgjevarkontrollar. Kontrollutvalet har fått orientering om bemannings-situasjonen på skatteoppkrevjarkontoret, og at det i eit tidsrom vil bli kjøpt inn tenester frå Kvam herad til skatteoppkrevjing.

15 Tilsyn frå Fylkesmannen

Når til dømes Fylkesmannen gjennomfører tilsyn i kommunane, vert det utarbeida rapport etter tilsynet, som vert sendt til kommunen. I rapportar etter slik gjennomgang av tenesteområde, gjev Fylkesmannen tilråding, melding eller pålegg til kommunen om kva som bør følgjast opp innanfor saksfeltet. Når påpeikingane er følgd opp / utført på ein tilfredsstillande måte, sender Fylkesmannen melding om at tilsynssaka er avslutta. Kontrollutvalet ser det som ein av sine oppgåver å følgja med i slike tilsynssaker.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med om det er gjennomført tilsyn i Samnanger kommune i 2013. Kontrollutvalet har ikkje fått seg førelagt rapportar etter eventuelle tilsyn.

16 Andre saker / orienteringssakene i kontrollutvalet i 2013:

- Budsjettframlegg for kontrollutvalet sitt ansvarsområde, og
- Budsjettstatus for KUV-budsjett undervegs i året
- Tertialrapportar for kommunerekneskapen og finansforvaltning
- Utbyggingsprosjekt og rutinar for prosjektrekneskap
- Framdrift / status for planar vedr. utbygging av Samnangerheimen
- Uttale til reglement for kontrollutvalet
- Ethiske retningslinjer for Samnanger kommune
- Årsmelding for kontrollutvalet for 2012
- Orientering om erfaringar med å ta i bruk nytt økonomi- / rekneskapssystem
- Henvending om interpellasjon til kommunestyret vedr. vurdering av brot på teieplikt
- Utvalet har og som faste punkt på saklista – meldingar, orienteringssaker og gjennomgang av møteprotokollar frå kommunestyret, formannskapet og hovudutvala.

Samnanger, 23.04.2014

Jens Harald Abotnes
Leiar i kontrollutvalet